

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Making nonresident citizens' votes count: external voting in Latin American and Southern European Countries (1962-2021)

Umpierrez de Reguero, S.

Citation

Umpierrez de Reguero, S. (2022, October 26). *Making nonresident citizens' votes count: external voting in Latin American and Southern European Countries (1962-2021)*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3484579>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3484579>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting

Als gevolg van een significante toename van het aantal voorwaarden voor extern stemrecht en van het aantal internationale migranten in de afgelopen eeuw, raakten academici vanaf de jaren negentig geleidelijk betrokken bij normatieve en empirische debatten over dit fenomeen. Vandaag de dag is het aantal bijdragen over zowel *de jure*, als *de facto* emigrantenstemrecht niet alleen uitgebreid, maar ook multidisciplinair en met name gebaseerd op casestudies. In dit proefschrift staan de volgende vragen centraal: Wat verklaart de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers? Wat zijn de effecten van in het buitenland uitgebrachte stemmen op de politiek van het thuisland?

In de zoektocht naar antwoorden op deze vragen, werd een multidimensionale strategie ingezet, waarbij onderzoeksmethoden als paneldatasets, semigestructureerde interviews, de analyse van overheidsdocumenten en partijmanifesten werden toegepast om de opkomst van niet-ingezetene burgers bij verkiezingen in Latijns-Amerika en Zuid-Europa te onderzoeken. Deze regio's worden gekenmerkt door een relevante variatie met betrekking tot mogelijkheden op het gebied van kandidaatstelling en stemrecht van niet-ingezetene burgers. Daarbij was het doel van deze studie om uit te leggen in welke mate institutioneel-politieke factoren van invloed zijn op de diverse verkiezingsopkomstcijfers van niet-ingezetene burgers. Ook om te beschrijven wanneer, hoe en waarom de verkiezingsopkomst van in het buitenland wonende burgers de verkiezingsresultaten, coalitievorming, politieke concurrentie tussen en binnen politieke partijen en verkiezingscampagnes beïnvloedt.

Alvorens de impact van de institutionele en politieke invalshoek op de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers werd onderzocht, schetst deze studie eerst de voornaamste discussies over *de jure* emigrantenstemrecht als voorwaarde voor hun electorale participatie. Ten tweede wordt de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers geoperationaliseerd door het totale aantal vanuit het buitenland uitgebrachte stemmen te berekenen aan de hand van het aantal geregistreerde personen in het buitenland en de geschatte omvang van de populatie die in het buitenland woont.

Om uit te leggen waarom een bepaald land hoge verkiezingsopkomsten van niet-ingezetene burgers kan vertonen, werden *large-N* en *small-N*-analyses uitgevoerd. Door gebruik te maken van twee transversale tijdreeksdatasets (respectievelijk $N=256$ en $N=5.886$), werd in dit promotieonderzoek ontdekt dat registratieregels, stemplicht, gelijktijdige verkiezingen, stemmethode en democratische kwaliteit een betekenisvolle impact blijken te hebben op de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers. Hoewel de meeste van deze onafhankelijke variabelen reeds eerder zijn getest in de context van de electorale mobilisatie van niet-ingezetene

burgers, werden in dit onderzoek tevens een aantal andere verklarende variabelen gebruikt als aanvulling op eerdere bijdragen, waaronder de relevantie van de stemmodaliteit en een indicator van de politieke resocialisatie van migranten.

Door zich te verdiepen in het ontwerp van het electorale model op het gebied van stemrecht in het buitenland in Chili, Ecuador en Spanje, verschaft dit proefschrift bovendien een diepgaand inzicht in de verschillende prikkels, kansen en restricties die samenhangen met de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers. Dit inclusief de rol van de autoriteiten van het thuisland en *de facto* activiteiten ten behoeve van de promotie en organisatie van verkiezingen in het buitenland. Het biedt dus inzicht in de dynamische, zij het ongelijke, rol van de politieke organisaties die buitenlandse kiezers zien als een strategische electorale niche. Al deze inspanningen - behandeld in de hoofdstukken 3 en 4 - laten niet alleen zien dat de genoemde institutionele en politieke factoren, de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers grotendeels verklaren, maar ook vergaand in verband staan met elkaar.

Door de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers als een onafhankelijke variabele te bestuderen, heeft de auteur tevens de institutioneel-politieke effecten van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers op het thuisland geanalyseerd, te weten: *swing*-, *interregnum*-, *incumbency*- en *feedback*-effecten. Elk genoemd effect had een duidelijk afgebakende observatie-eenheid, respectievelijk: verkiezingsresultaten, coalitievorming, de aanwezigheid van *incumbency* in het buitenland en de strategische keuze van politieke partijen om zich op districten in het buitenland te richten.

Door de institutioneel-politieke effecten van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers te onderzoeken vanuit een vergelijkende kwantitatieve benadering, suggereert deze studie dat partijen, politici in het thuisland en beleidsmakers ongewenste gevolgen proberen te vermijden die de politieke agenda zouden kunnen beheersen of beïnvloeden. Hoewel meer dan een kwart van de gebruikte datasetobservaties een verschillende verdeling van electorale voorkeuren tussen niet-ingezetene en ingezetene burgers laat zien, hetgeen - zoals gesuggereerd in het integrale model van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers in hoofdstuk 2) - het bestaan van de institutioneel-politieke effecten in analyse bepaalt, hebben in het buitenland uitgebrachte stemmen een meer 'symbolische' dan 'substantiële' invloed op de politiek van het thuisland. In het bijzonder kunnen zowel een omvangrijke niet-ingezetene populatie, als een groot aantal in het buitenland uitgebrachte stemmen een gematigde, maar tevens significante invloed op de verkiezingsresultaten hebben, door het al dan niet beïnvloeden van de regeringsonderhandelingen tussen partijorganisaties, op verschillende verkiezingsniveaus. Tegelijkertijd laat deze studie zien dat de zittende regerende en/of oppositiekandidaten, -partijen of pre-electorale coalities zouden kunnen

profiteren van niet-ingezetenen kiezers, ofwel als de autoriteiten van het thuisland een expansief of restrictief electoraal ontwerp toestaan. Met behulp van een derde transversale tijdreeksdataset (N=1.217), ontdekte de auteur dat de verkiezingstrajecten van partijen cruciaal zijn voor de strategische toetreding van politieke partijen tot buitenlandse districten.

Om deze kwantitatieve resultaten beter te begrijpen, ging de auteur aldus nader in op de afwezigheid en aanwezigheid van *swing*-, *interregnum*- en *incumbency*-effecten in Chili, Ecuador, Spanje en Venezuela. Met behulp van een nieuw analytisch model om electorale veranderingen in de tijd te doorgronden, gebaseerd op aannames van rationele keuzes, werden in deze studie bovendien drie bewegingen onderzocht die de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers beïnvloeden in een vergelijkend historisch perspectief, te weten richting ofwel (a) expansief ofwel (b) restrictief *de facto* emigrantenkiesrecht, of een (c) oscillerende beweging - een combinatie van *a* en *b*. Dienovereenkomstig toonde de auteur aan dat: (1) de endogene aard van restrictiviteit de kansen op daaruit voortvloeiende electorale acties aanzienlijk vermindert; (2) een potentieel *swing*-effect kan worden geassocieerd met electoraal belang, psychologische beweegredenen om kiezersvoorkeuren te beïnvloeden en geografische tijdzones; (3) de verwachting van electorale verandering, met name voor de speciale vertegenwoordiging van emigranten, relatief latent aanwezig is in openbare en parlementaire discussies; (4) inzicht in wijzigingen in zetelverdeling dankzij buitenlandse stemmen kunnen resoneren op elk verkiezingsniveau; en (5) sprake is van duidelijke mechanismen die voortkomen uit de perceptie van de regerende politici van niet-ingezetenen burgers, ongeacht of zij zich uitgedaagd of bedreigd voelen door de politieke inclusie van niet-ingezetenen burgers.

Dit proefschrift bevat zes hoofdstukken. In hoofdstuk 1 werden, zoals eerder vermeld, de belangrijkste normatieve en empirische discussies over het stemrecht van emigranten geschetst als een voorwaarde voor de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers. Ten eerste poneerde de auteur de relatie tussen extern stemrecht en democratische theorie. Ten tweede beschreef hij de economische factor van het stemrecht van emigranten. Ten derde onderzocht de auteur de rol van internationale normen en diffusie in het verklaren van extern stemrecht. Ten slotte liet dit hoofdstuk de samenhang zien tussen de rol van de politieke elites en het stemrecht van emigranten.

In hoofdstuk 2 formuleerde de auteur negen hypothesen om de oorzaken en gevolgen van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers te bestuderen. Om de electorale participatie van in het buitenland wonende burgers theoretisch te verklaren, putte de auteur uit de reguliere literatuur over de verkiezingsopkomst van kiezers om de volgende vijf analytische invalshoeken te identificeren: de institutionele, de politieke, de socio-demografische, de economische en de culturele. Aangezien het aantal effecten om de verkiezingsopkomst van emigranten en hun

nakomelingen te evalueren even groot kan zijn als het aantal verkiezingen in een liberaal-democratisch bestel, heeft de auteur veel aandacht besteed aan de institutioneel-politieke effecten van stemmen in het buitenland op de politiek van het thuisland. Derhalve stelde hij de *swing*-, *interregnum*-, *incumbency*- en *feedback*-effecten van niet-ingezetenen burgers voor.

In hoofdstuk 3 heeft de auteur verschillende regressiemodellen toegepast om de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers te verklaren. In de eerste plaats vertrouwde hij op de institutionele factoren om de afwijkende percentages van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers te onderzoeken. Ten tweede liet dit hoofdstuk een herhaling zien van de institutionele en politieke invalshoeken om de relevante verkiezingsopkomst te verklaren. Deze twee componenten construeren een reeks significante correlaties in rangorde op grond van hun grootte en verklarende kracht.

In hoofdstuk 4 verfijnde de auteur zijn theoretische argumentatie door de prikkels, kansen en beperkingen die verband houden met de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers in Chili, Ecuador en Spanje te onderzoeken. Overeenkomstig het vorige hoofdstuk, richtte hij zich eerst op de institutionele kenmerken van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers in deze drie landencasussen; ten tweede paste de auteur een bestaande typologie van Katrina Burgess toe met enkele kleine wijzigingen, waardoor nieuwe inzichten werden verkregen over de strategische rol van door de staat geleide versus door partijen geleide *outreach*; ten derde vergeleek hij per landencasus de verkiezingsresultaten van verschillende type verkiezingen, te weten ofwel in binnen- ofwel in buitenland.

In hoofdstuk 5 werden ook meerdere regressiemodellen uiteengezet (vergelijkbaar met Hoofdstuk 3); in dit geval om de institutioneel-politieke effecten van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers te verklaren. Ten eerste verdiepte de auteur zich in de wijze waarop de electorale voorkeuren tussen de binnenlandse en buitenlandse deelnamescenario's zijn verdeeld. Ten tweede heeft hij het *swing*- en *interregnum*-effect gemeten. Ten derde testte de auteur de verstrengeling tussen de regerende politici en de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers. Ten slotte evalueerde hij de strategische keuze van politieke partijen om zich te richten op buitenlandse districten.

Hoofdstuk 6 ging bovendien nader in op de institutioneel-politieke effecten van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetenen burgers in Chili, Ecuador, Spanje en Venezuela. Terwijl de drie eerste landencasussen de richtlijnen volgden die werden voorgesteld in de *small-N* methodologische benadering van dit proefschrift, voegde de auteur bij de behandeling van de effecten van de regerende politici de casus van Venezuela toe ter vervanging van de Chileense casus, vanwege de aard en ontwikkeling van het Venezolaanse stemmen-vanuit-het-buitenland *vis-*

à-vis het gebrek aan variatie binnen het land of diepgaande expertise van Chili op het gebied van *de facto* emigrantenstemrecht. Dienovereenkomstig liet dit hoofdstuk verschillende routes en mechanismen zien van het politieke gedrag van niet-ingezetene burgers, op basis van de restrictiviteit van externe stemrechten.

Door reguliere politicologie te combineren met migratiestudies in een historisch en geografisch divers perspectief, hebben de bevindingen van dit proefschrift de weg vrijgemaakt voor de bespreking van de literatuur over: (1) politieke participatie en de vertegenwoordiging van migranten; (2) transnationale politieke betrokkenheid; en (3) de politieke (re)socialisatie van migranten.

Aangezien deze studie verschillende vormen van politieke participatie met betrekking tot stemrecht vanuit een transnationaal perspectief belichtte, creëerde de auteur een model van verkiezingsopkomst over de landsgrenzen heen en een diepgaand begrip van verkiezingsopkomst in een multidimensionale context. Toch kende dit model over de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers een aantal zelfopgelegde beperkingen op het gebied van het politieke transnationalisme van de migranten, met name met betrekking tot de geografische *loci*. Het omvatte geen directe analyse van de politiek in het verblijfsland; in plaats daarvan lag de focus op de politiek van het thuisland.

Bovendien bewezen de institutioneel-politieke verklarende factoren die in dit proefschrift werden beschouwd, dat instituties niet alleen van belang zijn voor het beheersen van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers, maar ook een rol spelen bij het bevorderen van een relationeel karakter onder de actoren die betrokken zijn bij de uitoefening van extern stemrecht. Dienovereenkomstig kwamen de belangrijkste bevindingen van dit werk goed overeen met de richtlijnen van het rationele keuze-institutionalisme die de bestaande variatie beïnvloeden met betrekking tot de prikkels, kansen en beperkingen die de ontwikkeling van een politiek resultaat bepalen. Daarnaast draagt dit proefschrift bij door, middels een holistische onderzoeksbenadering (macro-, meso- en micro-niveau), de mechanische effecten van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers en de onevenwichtige rollen van de actoren die betrokken zijn bij de externe stemprocessen te laten zien.

Geïnspireerd door de wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke artikelen over de gevolgen van de verkiezingsopkomst van niet-ingezetene burgers, ontwikkelde de auteur in dit proefschrift nieuwe statistische modellen om de *swing*-, *interregnum*-, *incumbency*- en *feedback*-effecten op een kwantitatieve vergelijkende manier te evalueren. Door de verschuiving van transnationale politieke betrokkenheid naar de politieke (re)socialisatie van migranten, heeft deze studie meer inzicht gegeven in het voortdurende debat over de dualiteit van internationale migranten en de

verbondenheid met hun thuisland. Aangezien het nog onmogelijk is om het stemgedrag van migranten te beoordelen aan de hand van een multi-categorische variabele met geaggregeerde eenheden, creëerde deze studie een indicator om de impact van het land van verblijf te testen op de berekening van het stemmen tijdens verkiezingen in het thuisland. Hierdoor hoopt deze studie een bijdrage te leveren aan het bestaande academisch debat over het stemgedrag van migranten en hun politieke resocialisatie.